



## Gezocht: medicijn tegen globaliseringsangst



**Marc De Vos**  
Directeur  
Itinera Institute

We beleven platina tijden van globale economische groei. Ook de Europese Unie plukt de vruchten van de economische globalisering. Een recente opiniepeiling toont echter een vertrouwensbreuk tussen de West-Europese publieke opinie en de globalisering. Globaliseringsangst overheerst. Er is daarom nood aan meer bescherming bij verandering, zonder opgave van de dynamiek van de verandering zelf. Globalisering is per saldo een succesformule, maar kan niet zonder democratische en politieke steun.

De jaren zestig van de twintigste eeuw staan in het collectieve geheugen gegrift als de Golden Sixties: een periode van snelle groei en veel werkgelegenheid, waarbij West-Europa het harakiri van de Tweede Wereldoorlog economisch achter zich liet.

Gemeten aan deze gouden standaard, beleven we vandaag een platina tijd. De wereldeconomie groeit nu al bijna vier jaar aan quasi 5% per jaar, ongeziene cijfers. Anders dan in de jaren zestig, is de groei gespreid over alle continenten, met dank aan de globalisering. Zelfs de Afrikaanse economie – alle relativiteit in acht genomen – draait beter en zal dit jaar met bijna 6% groeien. De werkgelegenheidscreatie op wereldschaal is simpelweg verbluffend. Tussen 1996 en 2006 werden er netto maar liefst 421 miljoen banen bijgemaakt. De armoedespiraal in vele ontwikkelingslanden wordt doorbroken door de ambities en verlangens van honderden miljoenen mensen die pas

onlangs de wereldeconomie konden vervoegen.

Ook Europa profiteert volop van de globalisering. Ondanks grondstoffenschaarste, torenhoge energieprijzen, internationaal terrorisme en een verzwakkende Amerikaanse economie, blijft de Europese Unie op spoor voor een stevige groei van bijna 3% in 2007. Tussen 2006 en 2008 verwacht de Europese Commissie 6 miljoen nieuwe banen in de eurozone alleen. De Duitse economie, nog steeds de motor van de Europese, is mee vlot getrokken door de grote vraag naar Duitse machines en technologie in de nieuwe groeipolen van de wereldeconomie.

Het objectieve succes van de economische globalisering is blijkbaar omgekeerd evenredig met haar subjectieve populariteit. Het gekende peilingbureau Harris deed onlangs onderzoek naar de houding tegenover globalisering in Groot-Britannië, Spanje, Italië, Frankrijk en Duitsland. Meer dan de helft van de gerecenseerde volwassenen verkeert in de overtuiging dat globalisering negatief is voor hun thuisland. Stalinistische meerderheden van 90% en meer verlangen dat de Europese Unie haar inwoners meer beschermt tegen de negatieve gevolgen van globalisering.

De West-Europese publieke opinie is dus collectief vervreemd van de economische

realiteit. De omvang en snelheid van de globalisering, mee gedragen door de revolutie in technologie en communicatie, zorgt voor een latent gevoel van angst. In de perceptie is onzekerheid de enige zekerheid geworden. Tegen die achtergrond domineren de mindere kanten van de globalisering de beeldvorming. Druk op de lonen in segmenten die blootstaan aan internationale concurrentie, meer inkomensongelijkheid en sporadische delokalisatie. De geïsoleerde negatieve kanten van de globalisering zijn zoveel beter aanwijsbaar dan het algemene positieve saldo. Een bedrijfsluiting die 100 gezinnen treft, ziet iedereen. Een prijsdaling die het hele land baat, merkt niemand.

De economen van de OESO en het IMF putten zich uit in rapporten die de win-win van de globalisering voor West-Europa glashelder aantonen. Maar tegen de negatieve perceptie in de publieke opinie is vooralsnog geen kruid gewassen. De publieke opinie is in de greep van een globaliseringsangst en dat is een gevaarlijke voedingsbodem voor populisme en onbezonnen instinctbeleid richting protectionisme.

Vrijhandel en economische globalisering vergen democratische steun en hebben in onze contreien altijd een belangrijke politieke logica gehad. De platina jaren

*“ De West-Europese publieke opinie is collectief vervreemd van de economische realiteit en verkeert in globaliseringsangst. Een beleidsantwoord is nodig en mogelijk..”*

van de globalisering zijn er niet gekomen uit collectieve economische overtuiging maar uit politieke wil tot vrede (Europese interne markt) en verzoening (post Koude Oorlog). Dit politieke krediet raakt stilaan uitgeput. Niet de gloriërende ondernemingen of kapitaalhouders, maar wel de onzekere massa heeft uiteindelijk de macht in onze democratieën. Als we het democratische fundament van de globalisering willen

behouden en het populistische gif willen neutraliseren, dan moet een beleidsantwoord volgen op de verzuchtingen van de publieke opinie, hoe overtrokken deze ook mogen zijn.

**Marc De Vos**  
Directeur Itinera Institute  
Docent UGent  
[www.itinerainstitute.org](http://www.itinerainstitute.org)

---

Het Itinera Institute is een onafhankelijke denktank en doetank die, boven partijgrenzen, regionale verschillen en belangengroepen heen, wegen wil aanreiken voor beleidshervormingen met het oog op duurzame economische groei en sociale bescherming in België en zijn regio's.



Itinera Institute VZW-ASBL

Boulevard Leopold II Laan 184d - B-1080 Brussel - Bruxelles

T +32 2 412 02 62 - F +32 2 412 02 69

info@itinerainstitute.org www.itinerainstitute.org

L'itinera Institute est un think-tank et do-tank indépendant qui, au-dessus et au-delà des partis politiques, des différences régionales et des groupes d'intérêt, veut identifier les chemins de réformes qui garantissent une croissance économique et une protection sociale durables en Belgique et dans ses régions.

Verantwoordelijke uitgever - Editeur responsable: Marc De Vos, Directeur

---